

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน
พ.ศ. ๒๕๖๐

หลักการ

กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอม
หรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

เหตุผล

โดยที่ข้อ ๑ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๑/๒๕๖๐ เรื่อง การใช้
ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุด
แก่เกษตรกรและประโยชน์สาธารณะของประเทศ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๐
กำหนดให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
มีอำนาจพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินได้ โดยหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดิน
ประเภทของกิจการหรือโครงการ เนื้อที่ วัตถุประสงค์ และมูลค่าของการดำเนินกิจการ ให้เป็นไปตามที่
กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อให้การใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกร
และประโยชน์สาธารณะของประเทศ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง
กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาต
ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน
พ.ศ. ๒๕๖๐

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑ วรรคสอง และข้อ ๙ วรรคหนึ่ง แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๑/๒๕๖๐ เรื่อง การใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและประโยชน์สาธารณะของประเทศ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“การสำรวจปิโตรเลียมขั้นต้น” หมายความว่า การสำรวจตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม ด้วยวิธีการวัดคลื่นไหวสะเทือนหรือวิธีการทางเทคนิคอื่นใดที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงต่อที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินและใช้ระยะเวลาการสำรวจคราวละไม่เกินหนึ่งปี

“การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์” หมายความว่า การพัฒนาระบบขนส่งทางราง โครงข่ายทางพิเศษและทางหลวงพิเศษ ระบบขนส่งทางอากาศ และระบบขนส่งทางน้ำ

“การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายในระบบโทรคมนาคม” หมายความว่า การพัฒนาระบบการสื่อสารโดยผ่านสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ โครงข่ายบรอดแบนด์หรืออินเทอร์เน็ตความเร็วสูง โครงข่ายวงจรสื่อสารระหว่างประเทศทั้งภาคพื้นดิน เคเบิล และดาวเทียม หรือสัญญาณอื่นใดที่ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารในระบบโทรคมนาคม

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เป็นเจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอความยินยอมหรือขออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดิน

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

หมวด ๑

การขอความยินยอมหรือขออนุญาต

ข้อ ๒ การขอความยินยอมหรือขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินต้องเป็นกิจการหรือโครงการที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) กิจการพลังงาน ได้แก่

(ก) กิจการปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมที่ได้รับสัมปทานก่อนวันที่คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๑/๒๕๖๐ เรื่อง การใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและประโยชน์สาธารณะของประเทศ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ ใช้บังคับ

(ข) กิจการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานลมที่ได้รับอนุญาตตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรือสิ่งสาธารณูปโภคสำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๑ ก่อนวันที่คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๑/๒๕๖๐ เรื่อง การใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและประโยชน์สาธารณะของประเทศ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ ใช้บังคับ

(ค) กิจการระบบโครงข่ายพลังงานตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการพลังงาน

(ง) การดำเนินการอันเกี่ยวเนื่องกับกิจการที่ได้รับความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตาม (ก) (ข) และ (ค)

(๒) การใช้ทรัพยากรธรรมชาติตามกฎหมายว่าด้วยแร่ ได้แก่

(ก) การสำรวจแร่ การทำเหมือง หรือการทำเหมืองใต้ดิน ที่ได้รับความยินยอมตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เรื่อง การให้ความยินยอมในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น พ.ศ. ๒๕๕๑ ก่อนวันที่คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๑/๒๕๖๐ เรื่อง การใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและประโยชน์สาธารณะของประเทศ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ ใช้บังคับ

(ข) การดำเนินการอันเกี่ยวเนื่องกับการสำรวจแร่ การทำเหมือง หรือการทำเหมืองใต้ดิน ที่ได้รับความยินยอมให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตาม (ก)

(๓) โครงการของรัฐซึ่งเป็นประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ ได้แก่

(ก) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์

(ข) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายในระบบโทรคมนาคม

(ค) โครงการที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้ดำเนินการ

ข้อ ๓ กิจการตามข้อ ๒ (๑) (ค) ต้องเป็นกิจการที่มีวัตถุประสงค์สอดคล้องกับนโยบายพลังงานของประเทศหรือนโยบายเกี่ยวกับการจัดหาพลังงานหรือสร้างความมั่นคงในการผลิตพลังงานตามมติคณะรัฐมนตรี หรือแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๙ ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘ และแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๙ แผนบริหารจัดการน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๙ และแผนบริหารจัดการก๊าซธรรมชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๙ ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ทั้งนี้ ให้รวมถึงกรณีที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงแผนซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีในภายหลังด้วย

กิจการตามวรรคหนึ่งหรือโครงการตามข้อ ๒ (๓) ต้องเป็นกิจการหรือโครงการที่อยู่ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือเป็นนโยบายของรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรีมีมติให้ดำเนินการ

ข้อ ๔ ผู้ใดประสงค์จะขอความยินยอมหรือขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ให้ยื่นคำขอความยินยอมหรือขออนุญาตต่อคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามแบบที่เลขาธิการกำหนด พร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐาน ตามที่ระบุในแบบคำขอดังกล่าว

การยื่นคำขอตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่น ณ สถานที่ใดสถานที่หนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(๒) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ณ ห้องที่ที่ประสงค์จะใช้ประโยชน์ที่ดิน

ข้อ ๕ เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอความยินยอมหรือขออนุญาตตามข้อ ๔ แล้ว ให้ตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของคำขอความยินยอมหรือขออนุญาต พร้อมด้วยเอกสารและหลักฐาน ตามที่กำหนดไว้ หากเห็นว่าคำขอความยินยอมหรือขออนุญาต เอกสารและหลักฐาน ไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่แจ้งให้ผู้ขอความยินยอมหรือขออนุญาตแก้ไขคำขอความยินยอมหรือขออนุญาต หรือจัดส่งเอกสารหรือหลักฐานให้ถูกต้องและครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนด

ให้เจ้าหน้าที่ออกใบรับคำขอให้แก่ผู้ขอความยินยอมหรือขออนุญาตไว้เป็นหลักฐาน โดยบันทึกความถูกต้องและครบถ้วนของรายการเอกสารและหลักฐาน หรือความบกพร่อง และรายการเอกสารหรือหลักฐาน ที่จะต้องยื่นเพิ่มเติมไว้ในใบรับคำขอดังกล่าวด้วย

ข้อ ๖ ในกรณีที่ผู้ขอความยินยอมหรือขออนุญาตตามข้อ ๔ ไม่แก้ไขคำขอความยินยอมหรือขออนุญาต หรือไม่จัดส่งเอกสารหรือหลักฐาน ให้ถูกต้องและครบถ้วนภายในระยะเวลาตามข้อ ๕ วรรคหนึ่ง ให้ถือว่าคำขอนั้นเป็นอันยกเลิกนับแต่วันที่พ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว และให้เจ้าหน้าที่แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ขอความยินยอมหรือขออนุญาตทราบ

ข้อ ๗ เมื่อเจ้าหน้าที่เห็นว่าคำขอความยินยอมหรือขออนุญาต เอกสารและหลักฐาน ถูกต้องและครบถ้วนแล้ว ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดตามข้อ ๔ วรรคสอง (๒) ดำเนินการตรวจสอบสภาพพื้นที่และจัดทำรายงาน พร้อมทั้งความเห็นเบื้องต้นเสนอต่อคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยเร็ว

หมวด ๒

การพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาต

ข้อ ๘ ในกรณีที่กิจการหรือโครงการตามข้อ ๒ มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเสนอขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี ก่อนพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดิน

(๑) กิจการหรือโครงการตามข้อ ๒ (๑) และ (๒) ซึ่งขอความยินยอมหรือขออนุญาตใช้ที่ดินที่มีขนาดเกินห้าร้อยไร่ เว้นแต่เป็นการขอใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการสำรวจปิโตรเลียมขั้นต้นหรือการสำรวจแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่

(๒) กิจการหรือโครงการตามข้อ ๒ (๑) และ (๒) ซึ่งขอความยินยอมหรือขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินที่มีระยะเวลาเกินสามสิบปี

(๓) โครงการของรัฐซึ่งเป็นประโยชน์ส่วนรวมของประเทศตามข้อ ๒ (๓)

(๔) ที่ดินที่หน่วยงานของรัฐได้ปรับปรุงและพัฒนาแปลงเกษตรกรรมหรือโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการปฏิรูปที่ดินสำหรับจัดให้แก่สถาบันเกษตรกรไว้แล้ว

(๕) กิจกรรมอื่นที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

ในกรณีที่มีการยื่นคำขอความยินยอมหรือขออนุญาตหลายคำขอไม่ว่าจะยื่นในคราวเดียวกันหรือหลายคราวที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าเป็นกิจการหรือโครงการเดียวกัน โดยมีที่ดินตามคำขอรวมกันเกินห้าร้อยไร่ หรือมีระยะเวลาการใช้ที่ดินรวมกันเกินสามสิบปี ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติก่อนพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินด้วย

ข้อ ๙ ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินที่จะพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตได้ต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ไม่เป็นที่ดินที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้รับพระราชทาน

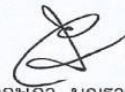
(๒) ไม่เป็นที่ดินที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมรับการบริจาคเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(๓) ไม่เป็นที่ดินที่อยู่ในโครงการพระราชดำริหรือโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ข้อ ๑๐ ในการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาต ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพิจารณาตามความเหมาะสมหรือจำเป็น โดยให้คำนึงถึงประโยชน์แก่เกษตรกรและประโยชน์ส่วนรวมของประเทศประกอบกัน และต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานผลการตรวจสภาพพื้นที่ตามข้อ ๗ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ขยายระยะเวลาออกไปได้ไม่เกินสามสิบวัน โดยให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแจ้งเหตุผลและความจำเป็นในการขยายระยะเวลาเป็นหนังสือให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าวด้วย

ข้อ ๑๑ การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการหรือโครงการใดที่ได้มีการให้ความยินยอมหรืออนุญาตตามกฎหมายนี้ ให้มีอยู่เท่าที่กิจการหรือโครงการนั้นยังดำเนินการอยู่

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายเกษม บุญราช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แผนผังกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาต

ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ (ภายใต้คำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐)

